

Vereenvoudigingspakket voedsel- en diervoederveiligheid - reactie auteurs EU-wetenschapstoets op brief Ctgb (kenmerk 2113913533-88)

8 mei 2026

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) reageerde op verzoek van de Tweede Kamer op de door ons uitgevoerde EU-wetenschapstoets van het vereenvoudigingspakket voedsel- en diervoederveiligheid van de Europese Commissie.¹ Deze EU-wetenschapstoets is door ons uitgevoerd in het kader van Parlement & Wetenschap, op verzoek van de vaste Tweede Kamercommissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. Wij zijn verheugd dat het Ctgb op de meeste inhoudelijke punten onze zorgen over het vereenvoudigingspakket deelt en tot vergelijkbare conclusies komt, namelijk dat de doelstellingen met de huidige plannen in het niet worden bereikt.

Reden voor dit korte weerwoord is dat de reactie van het Ctgb onzes inziens op drie inhoudelijke punten tekortschiet. Daarbij komt dat enkele kwalificaties van onze toets niet onweersproken kunnen blijven.

Inhoudelijk

1. Bewijslast en voorzorgsprincipe

Het Ctgb stelt dat de bewijslast ook onder het nieuwe stelsel bij de producent blijft liggen, op grond van artikel 18 en artikel 43 van de Verordening. Ons punt gaat echter over iets anders, namelijk over de stappen die daaraan voorafgaan: het identificeren van situaties waarin een herbeoordeling nodig is, en het vervolgens initiëren hiervan. In het huidige stelsel vindt herbeoordeling periodiek plaats. In het nieuwe voorstel is herbeoordeling afhankelijk van werkprogramma's waarvoor geldt dat noch de criteria, noch de mandaathouder, noch de procedure zijn geconcretiseerd. De bewijslast voor het starten van een herbeoordeling verschuift daarmee de facto naar andere actoren. Dat is een principiële verandering die – om het voorzichtig uit te drukken – op gespannen voet staat met het voorzorgsprincipe.

2. Werkdruk, versnelling, uitvoerbaarheid en gelijk speelveld

Het Ctgb stelt dat de huidige vertragingen bij herbeoordelingen van soms twintig jaar in de praktijk aantonen dat periodieke herbeoordeling niet werkt, en dat een risicogericht systeem dit juist kan versnellen. Wij onderschrijven dat de huidige vertragingen onacceptabel zijn. De conclusie die daaruit getrokken wordt, delen wij echter niet. Langdurige achterstanden zijn het gevolg van gebrek aan capaciteit en middelen bij beoordelingsinstanties. De oplossing is het aanpakken van die capaciteitsproblemen, o.a. door het ontwikkelen van efficiënte beoordelingskaders, het implementeren van hedendaagse technologie binnen administratieve en screeningsstappen, en door het inrichten en prioriteren van zogenaamde ‘green lanes’.

De geconstateerde vertragingen leiden tot een ongelijk speelveld. Het Ctgb stelt dat dit inherent is aan het huidige systeem. Daar zijn we het niet mee eens. Als de doorlooptijd kort is, dan zullen ook de oude gewasbeschermingsmiddelen aan de nieuwste inzichten getoetst

---

¹ De EU-Wetenschapstoets, met daarin verdere uitleg, bronnen en voorbeelden, kan hier worden geraadpleegd: ‘EU Wetenschapstoets van voorgenomen beleid Vereenvoudigingspakket voedsel- en dierveiligheid (toegesplitst op gewasbeschermingsmiddelen), 20 april 2026, Parlement & Wetenschap’ <<https://parlementenwetenschap.nl/eu-wetenschapstoets/>>.

worden en is het speelveld tussen oude en nieuwe middelen gelijk. Het is dus niet het huidige systeem maar de gebrekkige uitvoering die nu leidt tot een ongelijk speelveld.

Het Ctgb onderbouwt niet dat werkprogramma's en comitologieprocedures minder werklast opleveren. Wij stellen dat een adequaat beschermingsniveau een groot en uitgebreid aantal werkprogramma's vereist, omdat de praktijk heeft uitgewezen dat retrospectieve herbeoordeling een onmisbare waarborg is. Ook voor middelen met op het eerste gezicht lage risico's blijkt herhaaldelijk dat laboratoriumtesten afwijken van veldomstandigheden en dat voortschrijdend inzicht nieuwe risico's aan het licht brengt. Een systeem dat pas herbeoordeelt 'als er aanleiding is' - zonder hiervoor transparante procedures, robuuste monitoring en een helder mandaat vast te leggen - biedt geen garantie dat risico's tijdig worden opgemerkt. Het door het Ctgb bepleite Europese signaleringssysteem is een waardevolle aanvulling, maar ontbreekt in de huidige voorstellen.

3. Bescherming mens en milieu

Wij zijn het met het Ctgb eens dat de praktische uitwerking van de toelating geen onderdeel is van de plannen. Wij concluderen echter op basis van wetenschappelijk inzicht – zoals beschreven in onze EU-Wetenschapstoets - dat de huidige beoordelingsmethoden niet altijd toereikend zijn om effecten in het veld goed in te schatten. Dit onderstreept juist de noodzaak van het handhaven van periodieke herbeoordeling als veiligheidsslot. Het Ctgb interpreteert onze bijdrage op dit punt onjuist.

Kanttekening bij de kwalificaties in de inleiding van het Ctgb

Het Ctgb suggereert in haar inleiding dat onze toets onjuistheden bevat en wetenschappelijke onderbouwing mist. Wij betwisten en betreuren deze kwalificatie, temeer omdat een zorgvuldig en open debat over wetenschappelijke inzichten van groot belang is voor een goede wisselwerking tussen wetenschap en beleid. Onze toets is gebaseerd op beschikbare literatuur en weerspiegelt de stand van de wetenschap. Dat het Ctgb het op enkele punten inhoudelijk met ons oneens is, rechtvaardigt niet de conclusie dat onze analyse onjuist of ongefundeerd zou zijn.

Conclusie

Wij staan volledig achter onze wetenschapstoets en de daarin geformuleerde aanbevelingen. De reactie van het Ctgb bevestigt in de kern onze analyse: ook het Ctgb vindt dat het huidige voorstel op wezenlijke punten moet worden aangescherpt. Wij roepen de Kamer op de signalen van zowel de wetenschappers als het Ctgb serieus te nemen in het verdere debat over het Omnibus-pakket.

Hoogachtend,

Prof. dr. ing. Martina Vijver (Universiteit Leiden) Prof. dr. ir. Nico van den Brink
(Wageningen University & Research) dr. mr. Edwin Alblas (Wageningen University & Research)